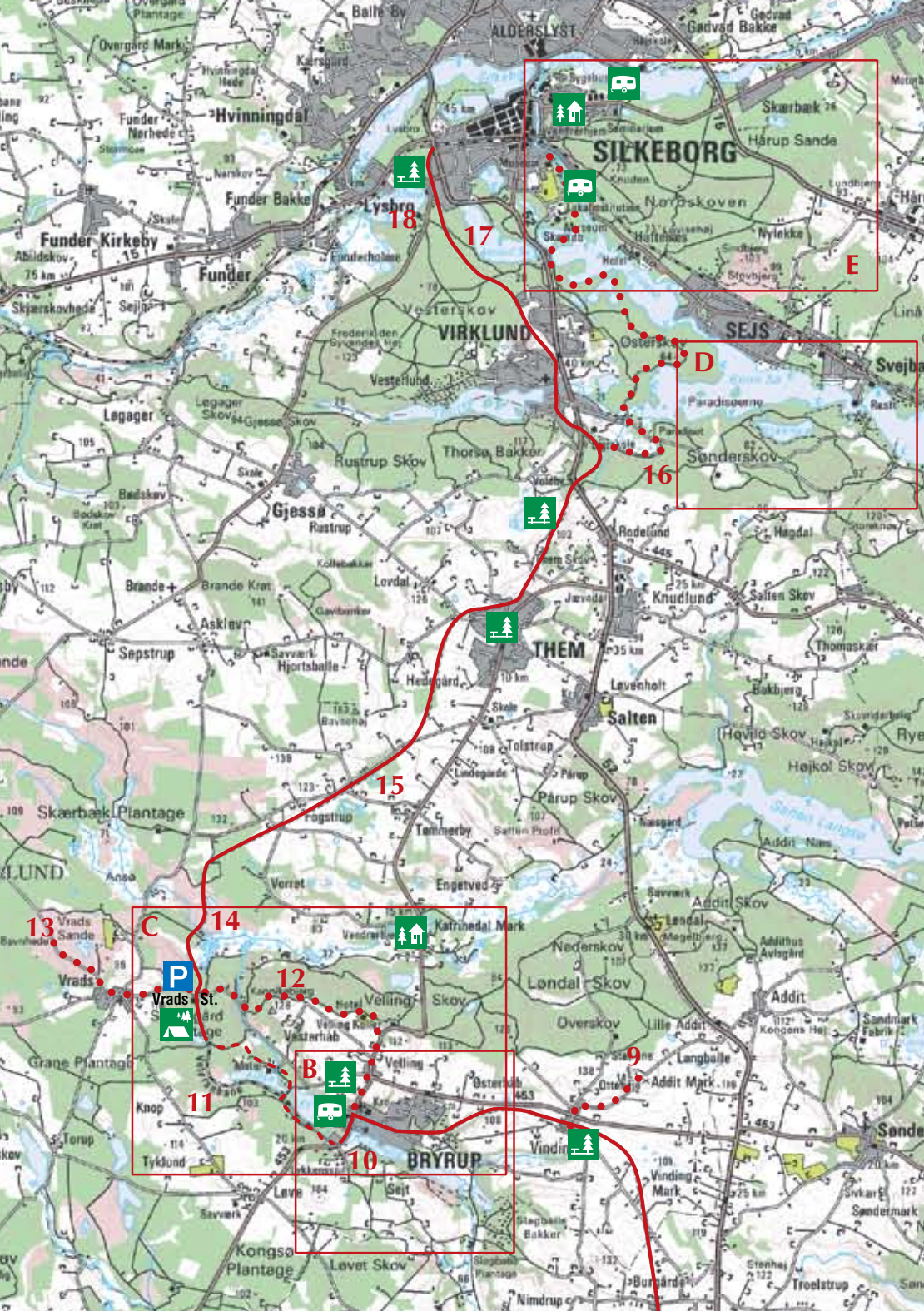

Naturstien Horsens - Silkeborg

Signaturforklaring

- Bryrupbanestien
- - - Sti med grus
- Afstikker
- P Parkering
- C Camping
- Pr Primitiv overnatningsplads
- R Rasteplads
- V Vandrerhjem
- 10 Seværdighed
- A Lokale foldere

Lokale foldere langs

Bryrupbanestien:

- A »Nørrestrand«, Vejle Amt
- B »Bryrup Langsø og Karlsø«, Århus Amt
- C »Velling Skovene Bryrup«, Skov- og Naturstyrelsen
- D »Slåensø Silkeborg«, Skov- og Naturstyrelsen
- E »Nordskoven Silkeborg«, Skov- og Naturstyrelsen
- Cykelruter i Vejle Amt, Vejle Amt
- Cyklist-Turistkort, Århus Amt
- Veteranbanen Bryrup-Vrads

0 1 2 3 4 km

Målforhold 1:100.000
1 cm = 1 km i terræn
© Kort & Matrikelstyrelsen

11. Veteranbanen. Ved nedlæggelse af banen i 1968 bevaredes skinnerne fra Bryrup til Vrads. Her kører veteranog sommeren igennem, og en tur med toget giver en god oplevelse af det naturskønne landskab og af den gamle togdrift.

12. Velling Skov ligger på skrænterne ned mod Salten Å. "Kollerne" (bakkerne) har været for stejle til opdyrkning. Det har bevaret den gamle bøgeskov, der i dag er udlagt som urørt skov. Skoven er kendt for sine gode udsigtspunkter, hvor især Velling Kalv må fremhæves. (lokal folder)

13. Vrads Sande er et klitlandskab, hvor tidligere tiders rovdraft på skovene og udpining af jorden fik sandet til at flygte. I 1800-tallet fik man sandflugten standset, og heden med spredte enebær bredte sig. Enens vækst er iøvrigt forskellig - de lave brede er som regel hunner, mens de høje slanke er hanner.

14. Salten Ådal er den sydlige af de to store øst-vestgående dale i Søhøjlandet. Områdets mange kilder har tidligere givet liv til adskillige dambrug. På baneskrænterne, der gennemskærer heden, kan man være heldig at finde markfirben og hugorm.

15. Tømmerby Mose er en gammel tørvemose under tilgroning med pil og siv. Åbne vandflader veksler med krat og urtevegetation, og giver således ideelle forhold for fugle. Her kan bl.a. opleves lille lappedykker, rørhøne, grågås, siv- og kæranger.

16. Søderskoven beklæder de stejle skrænter mod Borre Sø. Flere bækkens løb gennem skovens bakkede terræn og over sten og små vandfald, giver dem næsten karakter af „bjergvandløb“. I skoven ligger den meget smukke og rene Slåensø, der er kendt for sine mange arter af vandplanter. Skoven er meget afvekslende med bøg, eg og indførte nåletræer. (lokal folder)

17. Almind Sø er en såkaldt lobeliesø. Den er helt ren og relativ dyb. Vandet er næringsfattigt og dermed klarvandet. Søen har en artsrig flora af vandplanter - bl.a. den kødædende blæserod. På østsiden af søen er der offentlige badepladser.

18. Silkeborg Bad er et tidligere kurbad anlagt ved den mineralholdige Arnakkekilde i 1883. Kilden giver dagligt ca. 750.000 liter vand. Under 2. verdenskrig var badet hovedkvarter for tyskerne, hvorfor man rundt i skoven kan finde gamle bunkers, skyttegrave og kanonstillinger. Badet er i dag kunstmuseum med skiftende udstillinger og med skulpturer i parken.

1. Hansted Ådal. Horsens Fjord strakte sig for 6000 år siden helt til Lund. En senere landhævning trængte langsomt saltvandet tilbage til Horsens By, så Hansted Ådal i dag strækker sig fra Horsens Fjord i øst til Gudenådalene ved Nim i vest. Ådalen er rig på bopladser fra Jægerstenalderen.

2. Friluftsbad og fiskestryg. I 1942 stod et muret svømmebassin med udspringsvipper ved Lundum Mølle. Men fornøjelsen varede kort. Badet blev lukket efter indvielsen på grund af manglende toiletter. Det afholdt dog ikke folk fra at bade der. Siden har dambrugsdamme, og senere "put and take" overtaget. Et slynget stryg sikrer i dag fiskenes vandring i bækken.

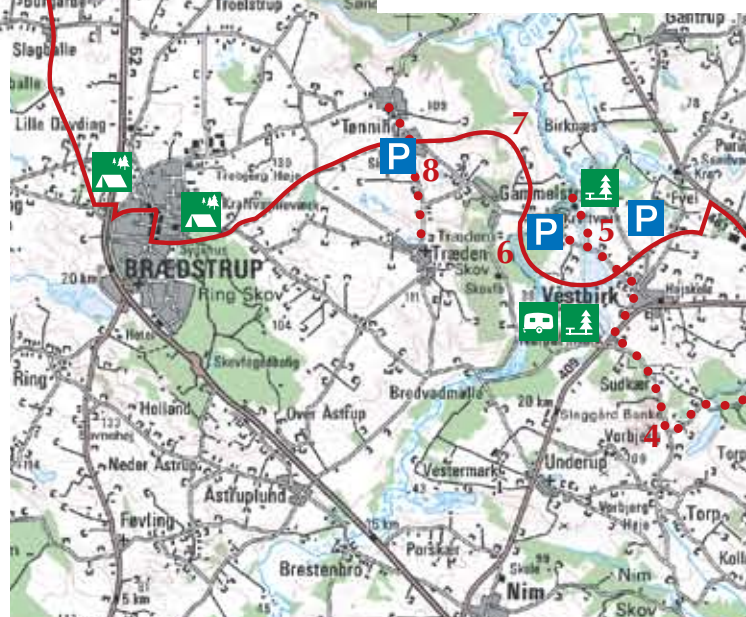
3. Urup Herregård er utvivlsomt mest kendt som slægten Skrams gamle herresæde gennem hele 1500-tallet. Hovedbygningen rummer fortsat rester af det borghus, som søhelten Peder Skram opførte i 1545. Huset var dengang omgivet af vandfyldte grave og flankeret af tårne. Peder Skram er med sin hustru begravet ved den nærliggende Østbirk Kirke.

4. Slaggård Banke rejser sig 100 meter over havet på kanten af Gudenådalene med en imponerende samling af store fladtoppedede gravhøje. To af højene er udgravet og viste sig at indeholde urnegrave fra romersk jernalder (200-400 e.kr.). Kvæg afgræsser højområdet og bevarer den storslåede udsigt.

5. Vestbirk Kraftværk stod færdig i 1924. Opstemningen af Gudenåen på 10 meter oversvømmede dele af to dale og skabte Vestbirsøerne. De rummer i dag et meget rigt dyreliv. Især fuglene falder i øjnene med bl.a. ynglende lappedykker, isfugl, grågås, knopsvane og om vinteren flokke af sangsvaner, der overnatter i søerne.

6. Nordeuropas højeste gitterbro. Naturstien løber gennem Træden Skov, hvor den passerer Gudenåens gamle løb på en høj dæmning. Tilbage i den smalsporede jernbanes tid krydsede togene Gudenådalene på en imponerende stålgirobro ca. 15 meter over åens løb. Ved ombygningen til normalspor i 1929 valgte man i stedet at bygge den nuværende dæmning - men gitterbroen ligger fortsat inde i dæmningen.

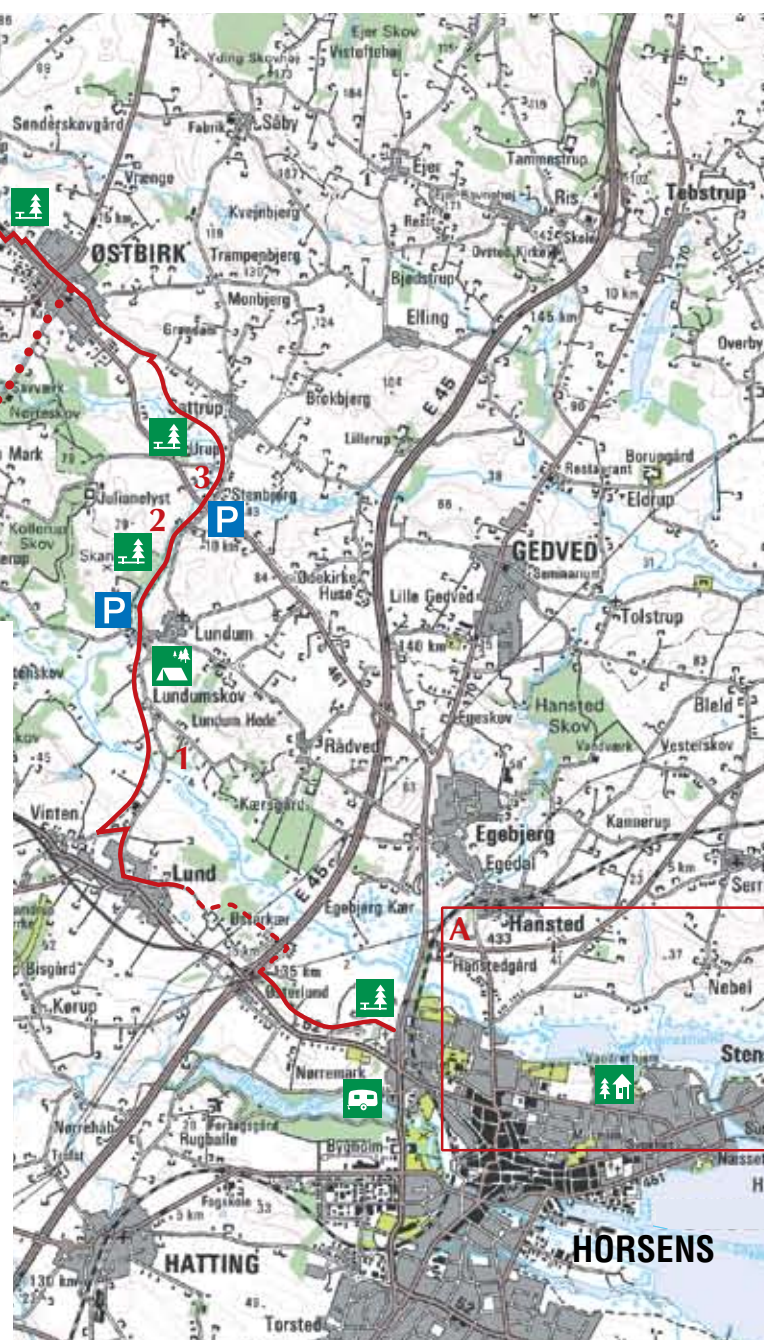
7. Gudenådalene er opbygget i terrasser. I slutningen af istiden var Gudenåen en stor smeltevandsflod. Flodlejet lå højere og var meget bredere, end ålejet er i dag. I takt med isens afsmeltning dannede Gudenåen nye og mindre dale inden i de gamle.

8. Tønning og Træden ligger på bakkedragene på hver sin side af naturstien. De har bevaret meget af det gamle landsbypræg og har tidligere været fælles om skoler og station. De to middelalderlige granitkvadrekirker er et besøg værd. Mens Træden Kirke har bevaret det fladloftede romanske præg, er Tønning Kirke ombygget med gotiske hvælve.

9. Ottehøje er en gruppe bronzealderhøje, hvoraf kun seks er tilbage. De kroner toppen af en morænebakke med vid udsigt over det østjyske landbrugsland, og Mossødalen, der ligger som en stor sækning omgivet af skovklædte bakker.

10. Bryrup dalen rummer søerne: Karlsø, Langsø, Kvindsø og Kulsø. Dalen er sandsynligvis opstået som følge af forkastninger dybt i undergrunden. Veteranjernbanen kører gennem de vestlige dele af dalen, mens den østlige del kan besøges ad stier omkring Bryrup Langsø. (lokal folder)

Naturbeskyttelsesloven giver dig mulighed for at færdes døgnet rundt i offentlige skove. I private skove må du gå på stier og veje, men kun i dagtimerne mellem klokken 7 og solnedgang. Cyklister skal holde sig på de befæstede stier og anlagte veje. I det åbne land må du også færdes til fods og på cykel på anlagte veje og befæstede stier. Husk at hunde skal være i snor.